

НОВИНИ

Анджела Георгиу на концерта със Софийската филхармония - 25 февруари 2019

РУСЕ

На 15 март в Русе с концерт на Русенската филхармония се открива 59-ия музикален фестивал „Мартенски музикални дни“. На 16 март Софийската филхармония ще представи Симфония №10 от Емил Табаков под диригентството на самия автор. В програмата е включен и Концерт за пиано на Шуман със солист Евгени Божанов. Софийската публика ще има възможност да чуе същата програма два дни по-рано – на 14 март в зала „България“.

ВАРНА

На 24 март от 19 ч. във Фестивалния и конгресен център на град Варна ще се състои гастролът на Виенски камерен оркестър. Диригент и солист ще бъде виртуозният цигулар Марио Хосен, със специалното участие на

Пиеро Барбарески - чембало. Концертът е част от Международния музикален фестивал „Варненско лято“ 2019.

Дни по-рано - на 21 март, любителите на класическата музика ще могат да слушат Марио Хосен в зала „България“ в концерта, посветен на 120-годишнината от рождението на Панчо Владигеров.

СТАРА ЗАГОРА

На 9 и 23 март на сцената на Държавна опера – Стара Загора предстои премиерата на операта „Италианката в Алжир“ от Дж. Росини. Специално участие има младият тенор Родриго Тросини (Италия). Той ще бъде в ролята на Линдоро. Заглавието се поставя за първи път на сцената на Държавна опера-Стара Загора. Режисьор е Урсула Хорнер, а диригент – Ивайло Кринчев.

ВИЕНА

През март Елина Гаранча – мецосопрано No 1 в света, се завръща във Виена, за да пее в „Селска чест“ на Маскани. Спектаклите са на 11, 15, 18 и 23-ти март във Виенската държавна опера, като в последния ден публиката по света ще може да гледа изпълнението онлайн на Wiener Staatsoper LIVE.

ТОКИО

След феноменалния успех на концерта на оперната дива Анджела Георгиу със Софийската филхармония в зала 1 на НДК оперната прима се отправя към Токио, където на 6-ти март ще изнесе концерт с другия любимец на българската публика – баритона Томас Хемпсън. Двете звезди са дългогодишни приятели и неведнъж са излизали на една и съща сцена.

Машината Симфоничен оркестър

Автор: Найден Тодоров

Идеята на този материал е да отговори на неизкушените на въпроса „какво представлява симфоничният оркестър?“ Така че, ако сте професионален музикант, прескочете няколко страници и продължете нататък.

Е, започваме. Сега трябва да ви разкажа как понятието „оркестър“ произлиза от Древна Гърция и колко важно е било то за древногръцкия театър. Няма да го направя. Древна Гърция отдавна я няма, древногръцкият театър – също. Може би единственото, което представлява интерес е, че това не е бил израз за група от хора, които музицират заедно, а за мястото пред сцената, където е бил разположен... хорът. Ако задълбаем в понятията, дори древногръцкият хор не е бил това, което си представяме днес, но тези обяснения ще ги оставим за професионалистите в хоровото дело. За обичащите да посещават оперни спектакли ще бъде по-лесно да си представят къде е било пространството, наречено оркестър. Днес, в модерната опера, то се нарича оркестрина и там наистина се намира оркестърът, който вие често не за-

белязвате, защото в повечето случаи той е на ниво, значително по-ниско от това на публиката. Ако може да се вярва на статистиката, е възможно много хора в България въобще да не са виждали симфоничен оркестър. Но това, в което всички можете да бъдете сигурни, е, че сте го чували! Нека обаче започнем от по-далече. От въпроса какво представлява музиката. Технически погледнато музиката е организиран сбор от звуци, които от своя страна са трептене на атомите на различни честоти. Тоест музиката е банално явление от света на физиката. Това е.

Обаче вие не ми вярвате, нали? И сте прави. Защото, освен чисто научната гледна точка има и още една и тя касае начина, по който музиката въздейства на нашите чувства и мисли. През вековете музиката е била винаги наоколо и някои от създадени-

те произведения, поради своите качества, са оцелели през различните бурни епохи и са достигнали до нас. Наричаме ги най-общо „класика“ или „класическа музика“.

Много хора са предпазливи в отношението си към класическата музика, но често и сами не могат да си отговорят защо. Е, аз ще ви отговоря. Защото е абстрактна. В класическата музика няма непрекъснат ритъм (така характерен за рока, диското, хеви метъла, рапа или ако искате – поп-фолка). Точната определеност на ритъма обуславя нивото на абстрактност на музиката, без него е необходимо значително по-развито въображение и активност на възприятието, такава музика служи като средство за изразяване на многомерни представи. Тоест самото слушане изисква много по-голяма съсредоточеност и е не само удоволствие, но до

голяма степен и интелектуална дейност. Това е и една от основните причини класическата музика да се причислява не към забавните индустрии, а към изкуствата. Изкуството служи не за да ни забавлява, за да обогатява нашата култура на усещания и възприятия към околния свят. Разбира се, логичният следващ въпрос би бил – а какво представлява класическата музика, сравнена с другите изкуства. Понякога, донякъде на шега, донякъде сериозно, аз им отговарям, че концертната зала е като музей или галерия, в които се излагат произведения, които не са на изобразителното, а на музикалното изкуство. Това наистина е така. Голямата разлика е, че една картина се разполага в пространството, докато музиката се разполага във времето.

Друга голяма разлика обаче е, че докато картината, веднъж сътворена, остава винаги една и съща в своето съвършенство, то музиката се нуждае от интерпретатор, за да бъде възприета от повечето хора. И тук започва интересното. Защото интерпретаторите пресъздават не просто сътвореното от автора, но и своето собствено рационално и емоционално отношение към изпълняваното произведение и към живота въобще. Не случайно една и съща музика може да звучи по коренно различен начин през погледа примерно на Караян, Бърнстейн, Челибидаке, Клайбер, Харнокурт или Куренцис. На всичкото отгоре горепосочените диригенти не само са крайно различни в своите възгледи за музиката, но и собственият им поглед се е развивал през годините и два различни концерта на едно и също произведение, осъществени от тях в период от десет години, понякога звучат, сякаш интерпретаторът е абсолютно различен човек.

Да не говорим за оркестрите, всеки със своя специфичен цвят на звука (всъщност, ще говорим точно за оркестрите, но след

малко). Казано просто, факторите за въздействието на музиката са три – авторът, интерпретаторът и слушателят. Хората рядко осъзнават, че собственото им отношение към музиката се базира на житейския им опит, на емоционалното им състояние в момента на „сблъсъка“ с изкуството, на предварителната нагласа и на някои съвсем тривиални неща като околните обстоятелства от типа на това къде, с кого и по какъв повод им се случва да чуят дадено произведение. Винаги ми е било забавно да давам пример със собственото ми първо посещение в оперен театър, в резултат на което това изкуство бе загубено за мен за цяло десетилетие и само заради някои случайно струпали се в един и същи момент събития, аз успях да оценя години по-късно красотата и величието на операта.

Понякога се случва да не харесваме музиката, защото смятаме, че не я разбираме. Проблемът, разбира се, е в генерализирането на „музиката“ като понятие. Защото е абсолютно нормално човек да не разбира или да не възприема даден автор или стил, но това не означава, че не би разбрал или не би се поддал на влиянието на друг автор. Също така, понякога с времето ние променяме отношението към неща, които сме или не сме харесвали. Това е абсолютно неосъзнат процес и често се случва да установим факта, без да сме наясно как се е стигнало до него. Самият аз неведнъж, слушайки

дадено произведение, съм се чудел как е възможно да съм го харесвал преди или, в друг случай, защо съм го подминавал, без да му обърна необходимото внимание.

Но точно в това е и част от очарованието на музиката – в нея две и две не е нужно винаги да прави четири, понякога може да прави три, друг път – четиридесет и две. Музиката просто е субективна. И в това е красотата ѝ. Защото тя влияе на всеки различно. И не само това, но и в различно време от денонощието, в различен момент от живота ни, или чрез различен посредник/интерпретатор, една и съща музика може да ни разплаче от мъка или от щастие. А може и да не я забележим. За разлика от стоящия до нас, който точно в този момент да изживява най-красивия момент в живота си.

Но защо смятам, че точно оркестърът е най-въздействащият от всички възможни форми на възпроизвеждане на музиката? Ами защото в себе си той концентрира почти всичко. Всъщност, всичко, без човешкия глас. А, макар и невинаги да го разбираме, въздействието идва не само от красивата мелодия, а и от богатството на тембрите. Е, повярвайте ми, няма друго средство за по-богато откъм цвятове представяне на музиката от един оркестър. Представете си един красив пейзаж като графика и като маслена картина... Изпълнена от голям майстор, графиката може да бъде впечатляващо

красива! Но си остава, въпреки всички прекрасни детайли монотонна. Маслената картина може да предаде такава дълбочина на цветовете, че детайлът дори да престане да бъде толкова важен за нас. За сметка на това, да се рисува с маслени бои си е сложна работа. Също като съчетаването на инструментите в оркестъра. Не всеки може да съчетае различните инструменти по такъв начин, че да накара сърцето ни да забие по-бързо, дори когато темата сама по себе си не звучи толкова впечатляващо, изсвирена например на пиано. Разбира се, важно е и за какъв точно оркестър говорим. Защото оркестри по света има всякакви – акордеонни, тамбурашки, народни, джазови, поп-оркестри, военни, струнни, духови, камерни, симфонични... дойдохме си на думата. Защото моята идея днес е именно да ви разкажа за симфоничните оркестри.

Всъщност, дори симфоничните оркестри могат да бъдат разделени в различни категории – радиооркестър, филмов оркестър, фестивален оркестър, младежки оркестър, оперен оркестър, симфоничен (филхармоничен) оркестър... Общото между тях е, че са еднакви по състав, ако ги видите на сцената на зала „България“, няма да различите кой какъв е. Освен ако нямате познати в състава, които да ви издадат тайната. В модерния симфоничен оркестър има генерално

погледнато три големи групи инструменти: струнни, духови и ударни.

Струнните включват цигулки (разделени на две групи), виоли, чели и контрабаси. Духовите се делят на две подгрупи – дървени и медни. В дървените влизат флейтите, обоите, кларинетите и фаготите, а в медните – валдхорни, тромпети, тромбони и туба.

С ударните е по-сложно, основният инструмент са тимпаните, освен тях може да има различни по брой и вид инструменти, според вижданията на композитора – дори свирки от онези, които подарявате на децата си по празниците. Освен това в състава на симфоничния оркестър често има арфа и пиано. А също и орган, ако въобще залата, в която свири ансамбълът, разполага с такъв, тъй като в страните, които не са част от католическия свят, органът не е особено разпространен инструмент.

Да се върнем обаче на структурата на оркестъра. Тя е много ясна, твърдо фиксирана и интересна. И, ако се замислим, ще установим, че ни е отнякъде позната. Състои се от тутисти, солисти, водачи и концертмайстор, диригент.

Дойде времето да разберем, защо оркестърът е последният остатък от феодалния строй.

Тутистите са народът. Гласът на нито един от тях не се чува

поотделно, но липсата на всеки един се усеща в масата на общия звук. Те са и най-много на брой. И създават общата звукова картина на оркестъра.

Солистите са музиканти в оркестъра, които имат своя собствена партия, която никога друг не дублира. Тяхната липса определено би била проблемна.

Водачите. Те понякога имат самостоятелна партия (при духовите инструменти), друг път свирят заедно с тутистите (при струнните). Отговорността им обаче е във всеки един случай голяма, заради задълженията им, които са описани в името – всеки един от тях е лидерът на съответния вид инструменти.

В оркестъра има и един особен водач (поякога са двама) – това е майсторът – по подобие на шефовете на средновековните занаятчийски гилдии. И понеже тази специфична гилдия изнася концерти, то той се нарича майстор на концертите. Е, горедолу. Всъщност някой е обърнал реда на думите и днес всички го наричат Концертмайстор. По традиция, запазена през вековете, концертмайсторът е онзи водач, който ръководи групата на първите цигулки.

Той е Първият в оркестъра. В много състави по света има една група от пет души, които формират Висшия съвет на аристократите – концертмайсторът, първият челист (от името на ниските струнни. В някои оркестри той също има титлата концертмайстор, останала от времето на барока), първият обой – от името на всички дървени духови (в Америка може да бъде първият флейтист) и първият корнист – от името на медните духови (в Америка по-често – първият тромпетист). Ако сте броили, един липсва. Това е, защото в различните оркестри е различен. Най-често е тимпанистът, който представлява всички останали инструменти. Друг път е инспекторът (администраторът) на оркестъра.

А понякога е и кошмарът на работодателя – синдикалният лидер. Макар че на запад титлата му е малко по-различна, както и отговорностите. Но едно е същото – той отговаря за това – отношението към музикантите да бъде справедливо и да отговаря на закона.

Ако се замислите, това е всъщност пълен разрез на феодалната държава – има народ (тутисти), има и гребни феодали (солисти). Има също и аристокрацията (водачи), както и болярски съвет (художествен съвет).

А къде в тази картина е диригентът? Той е монархът! Може би това обяснява и прословутото диригентско високомерие – той нищо не произвежда, но е в позиция да обяснява на народа дали да отглежда ябълки или черешки (в случая – дали да свири бързо или бавно). Въпреки че потребностите на народа са принципно по-ясни на болярския съвет, в крайна сметка обаче решенията за това каква да е реколтата са на монарха.

Сравнението на оркестъра с феодалната държава ще ви даде ясна представа и защо след октомври 1917 в Съветска Русия се създава Персимфанс. Това футуристично име не е лекарство срещу диригенти, въпреки че, ако се замислим, точно това е замисълът му. Персимфанс е съкращение на пълния израз: Първи симфоничен ансамбъл без диригент. Този оркестър успява да просъществува от 1922 до 1932. За разлика от други състави, които работят или са работили без диригент, тук причината не е била от музикално, а от чисто идеологично естество – да се докаже че едно общество (в случая – оркестър) може да съществува и да се развива по-добре без наличието на някой, който да потиска и експлоатира хората (с други думи – без диригент). Оркестърът се е управлявал административно от избран комитет, състоящ се от свирещи в него музиканти.

Ако трябва да сме честни обаче това нито е първият оркестър

в света, свирещ без диригент, нито първият, управляван от членуващите в него музиканти. Всъщност, Виенската филхармония, която слушаме всяка година на 1 януари и е призната за един от най-добрите (ако не и най-добрия) оркестри в света, се самоуправлява още от своето създаване преди 176 години! Въпреки това още от първия си концерт през 1842, до ден днешен, Виенската филхармония свири винаги под ръководството на диригенти от цял свят (които музикантите си избират сами, според своите предпочитания).

Колкото до свиренето без диригент днес по света също има такива оркестри, като те не са с особено голям състав и имат известни ограничения в избора на репертоар. Един от най-старите състави от този тип е Пражкия камерен оркестър, създаден след края на Втората световна война. Широка известност е придобил и Камерният оркестър „Орфей“, чиито музиканти се редуват във „воденето“, на концертите, в зависимост от сложността и изискванията на музикалната партитура. Всъщност в България също има такъв опит – през 90-те години, създаденият от музикалния критик Юлия Кръстева „Нов симфоничен оркестър“ работи в продължение на няколко години на този принцип, като различни диригенти са помагали за работата с произведенията, но самите концерти са проходили без диригентско участие.

За разлика от идеологията на Персимфанс, която е отричала диригента като институция, днешните състави от подобен тип нямат подобен проблем и не е изключение, за програми, които са по-комплексни и налагат страничен поглед върху всички инструменти, да бъдат канени гост-диригенти. Смисълът на съществуването на подобни институции също се корени в идеологията, но без нейния политически момент. Идеята им е да развият модела на демократично управление на състава. Ка-

мерният оркестър „Орфей“ дори става повод за книга със своята мисия и идеология, която може да бъде намерена в книжарниците под дългото име „Лекциите за съвместно управление на световно признатия оркестър без диригент“.

Впрочем на „големите“ оркестри също има се случва понякога да свирят без диригент, но по съвсем различни причини. Например вече повече от 25 години Нюйоркската филхармония има навика да свири сама популярната увертюра „Кандид“ в памет на обичания си главен и почетен диригент Ленард Бърнстейн.

Въобще практиката за изпълнение без изпратен и извършващ странични движения пред оркестъра човек, съществува от самото възникване на съвременните оркестри. В отсъствието на диригента, ролята на (ръко-) водеща фигура в оркестъра е била поверявана на солиста, изпълнителя на чембало или на концертмайстора. Всъщност това е и една от основните причини за названието на водача на първите цигулки... иначе защо би се наричал „майстор на концертите“. В периода на – и особено след Виенската класика обаче, когато писаните от композиторите произведения са ставали все по-сложни, нуждата от специален човек, който да следи за еднакво темпо, динамика, баланс между инструментите и още цяла поредица други неща е ставала все по-осезаема, докато в крайна сметка, с течение на времето, съвременният диригент се е утвърдил като „необходимо зло“ за доброто и пълноценно изпълнение на оркестъра. Ролята му през годините се е разраснала и днес е много по-голяма от първоначалната идея за регулатор на темповия и динамичен баланс в оркестъра. Но за това ще стане дума някой друг път.

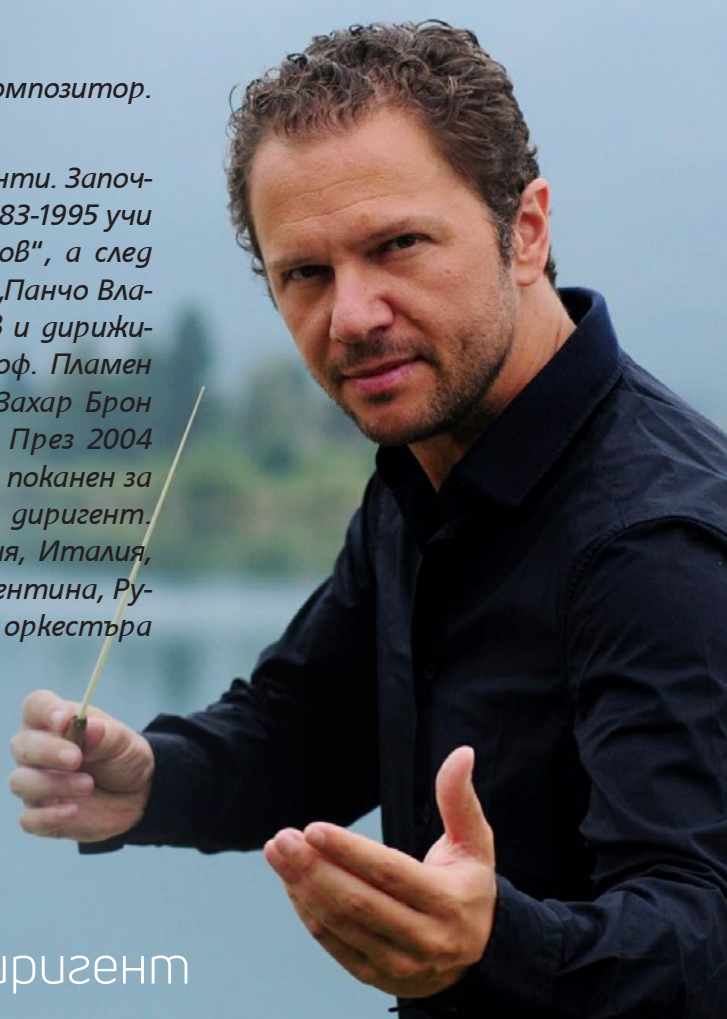
*Откъс от статия,
отпечатана в
списание „Артизанин“,
февруари, 2019.*

Мартин Пантелеев е български цигулар, диригент и композитор. Брат е на цигуларя Веселин Пантелеев-Ешкенази.

Роден е в София на 10 май 1976 в семейство на музиканти. Започва да учи цигулка от четиригодишна възраст. През 1983-1995 учи в Националното музикално училище „Любомир Пипков“, а след това завършва и Националната музикална академия „Панчо Владигеров“ в класа по цигулка на проф. Йосиф Радионов и дирижиране и композиция при акад. Васил Казанджиев и проф. Пламен Джурев. Участва в майсторските класове на проф. Захар Брон в Хамбург и проф. Ифра Нийман в Майнц и Лондон. През 2004 дебютира със Софийската филхармония, след което е поканен за гост-диригент, а през сезон 2011-2012 е бил и главен диригент. Гастролира в Германия, Великобритания, Нидерландия, Италия, Русия, САЩ, Република Южна Африка, Австралия, Аржентина, Румъния, Израел и Китай, като работи с повече от 30 оркестъра в целия свят.

МАРТИН ПАНТЕЛЕЕВ

диригент

1. Произлизате от музикантско семейство. Как и кога решихте да се посветите на музиката? Кой Ви повлия най-много в този избор?

Истински трябва да съм благодарен на родителите ми. Те бяха „движещата сила“ през детството, през юношеството беше някак модерно да си от виртуозните..., а после не мога да не спомена имена като проф. Йосиф Радионов, проф. Александър Текелиев, акад. Васил Казанджиев или проф. Пламен Джурев, които ми помогнаха в изграждането ми като цигулар композитор и диригент. Ключова фигура бе и моят ментор - Юстус Франц, който подаде ръка на талантите ми в най-подходящия момент и благодарение, на когото, заминах за Германия през 1996.

2. Кои са Вашите учители и най-големи кумири?

Не съм сигурен, че мога да бъда конкретен. Най-големият учител е животът, а кумирът - музиката! За да се доближавам по-близо до нея и нейните послания, се старая да се уча постоянно.

3. На 28 март ще дирижирате отново Софийската филхармония. Какво да очаква публиката?

Няма да крия, че концертите ми в Софийска филхармония са свързани с много емоции и истински високи моменти. Това е един от любимите ми оркестри и един от най-добрите, с които съм работил. Музикантите са на световно ниво, затова отговорността е голяма. Така че, ще бъде празник!

4. Има ли предизвикателство за Вас в програмата на концерта?

С риск да прекрача границата на клишето казвам, че всяка програма е предизвикателство. Вълнението от това, че ми е поверена световна премиера е голямо, а „Меса ди Глория“ бе едно от първите произведения, които дирижирах през 2012 като главен диригент. Вълнуващо е да се върщаш назад.

5. За пръв път ли се срещате на една сцена с Ромен Гариу? Какви са впечатленията Ви за него?

За първи път ще работим заедно, но аз съм запознат с твор-

чеството му като камерен музикант и като солист. Попадал съм на негови записи по Radio France и MEZZO. Ще ми бъде интересно заедно да предприемем пътешествието към световната премиера на концерта за виолончело и оркестър на Джорджи Червело.

6. Имате ли музикални мечти, които още не са се сбъднали?

Имам! Винаги съм имал и сигурно винаги ще имам. Мечтата е постоянно движение.

7. Какво Ви вдъхновява извън света на музиката?

Литературата. Сега съм в такъв етап, че се завръщам към Класиката. Друго е. По средата на живота си човек е като на върха на една планина и може да се огледа във всички страни.

8. За какво мечтаете в професионален план?

Да не спирам да вярвам и да работя с хора, които не спират да вярват. Да не забравяме трепета от това, че творим, създаваме.

120 години от рождението на ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ

„Това, което е Моцарт за Австрия или Гершуин за Америка, това е Владигеров за нас. Много съм щастлив, че успяхме да се обединим повече институции, за да направим заедно неговото честване.“

Маестро Найден Тодоров, директор на Софийската филхармония

През 2019 отбелязваме 120 години от рождението на Панчо Владигеров. По този повод няколко културни институции включват в програмата си специални събития за честването. Софийската филхармония от своя страна организира тематичен концерт, в който ще бъдат изпълнени няколко от най-емблематичните произведения на композитора - Концерт за цигулка и оркестър №1; Еврейска поема и Дивертименто за голям симфоничен оркестър. Концертът ще бъде дирижиран от доайена Георги Димитров – диригент с усет и отношение към творчеството на Владигеров. Солист е Марио Хосен – виртуоз, когото критиката сравнява с Паганини.

Панчо Владигеров е композиторът, който прослави България и научи чужденците да стават на крака пред българската музика. Неговото творчество заема почетно място в златния фонд на българската култура. Освен брилянтен пианист и композитор, той получава признание и като диригент и педагог. Той е роден на 13 март 1899 в Цюрих заедно със своя брат близък – Любен Владигеров, който е известен цигулар. Баща им Харалан Владигеров е юрист, а майка им Елиза Пастернак - Владигерова - лекар. Майката е руска еврейка, потомка на великия руски поет Борис Пастернак. Панчо и Любен израстват в Шумен. През 1912 те печелят държавна стипендия и са изпратени да учат в Берлин. Там Панчо Владигеров работи като музикант и диригент в театъра на Макс Райнхард в Берлин. Младият музикант става бързо популярен и печели много

награди, сред които и прочутата Менделсонова награда, която печели 2 пъти. През 1932 Панчо Владигеров се завръща в България и преподава над 40 години в Българската държавна консерватория, която днес е известна като Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, кръстена на него.

Сред едни от най-извесните му творби са: Рамсодия „Варгар“, – първата българска симфонична творба, придобила международна популярност, Операта „Цар Калоян“ – първата българска опера, поставена в чужбина, Симфония №1, Концерт за пиано и оркестър №3, „Импровизация и токато, балета „Легенда за езерото“, „Българска сюита“ и др.

Панчо Владигеров и
Саша Попов

Панчо Владигеров

Софийска филхармония
Основател САША ПОПОВ | Директор НАЙДЕН ТОДОРОВ

ЕВРОПЕЙСКИ МУЗИКАЛЕН ФЕСТИВАЛ

CANTUS FIRMUS
Съорганизатор
Министерство на
културата

90 ГОДИНИ
СЕЗОН 2018/19

21 МАРТ 19:00
зала **БЪЛГАРИЯ**

120 ГОДИНИ
ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ

Марио Хосен, познат още като българския Паганини, е един от най-добрите съвременни български цигулари. Той е роден през 1971 в Пловдив в семейството на оперна певица и баща египтянин. Завършва музикалното училище в родния си град, а по-късно и висше образование в Университета за музика и сценични изкуства във Виена. През годините се среща и учи от Михаел Фришенилагер, Руджиеро Ричи, Жерар Пуле, Ифра Нийман. Цигулката, на която свири - G. V. Guadagnini от 1749, му е дарена от Австрийската национална банка. Създател е на оркестъра Camerata Orphica, почетен професор е в НБУ и от 2019 е артистичен директор на Международния музикален фестивал „Варненско лято“.

МАРИО ХОСЕН

цигулар

1. Кой е първият Ви спомен с цигулка?

Уроците с първия ми учител г-н Атанас Бъчваров.

2. Колко време отделяте на ден, за да свирите?

Времето зависи много от ангажиментите ми - пътувания, срещи, репетиции, преподаване. Но всяка сутрин задължително отделям време за „музикална закуска“ с 6 капричи на Паганини и една fuga или шаконата на Бах.

3. На каква цигулка свирите? Казват, че връзката между цигуларя и цигулката му е специална. Така ли е?

Цигулката, на която свиря, творба на Джовани Батиста Гуаданини от 1749, ми е предоставена от преди 18 години с любезното съдействие на Австрийската национална банка!

Да, така е, връзката с цигулката е сакрален акт, така както би трябвало да са и взаимоотношенията във всяко семейство!

4. На 21 март ще участвате в концерт, посветен на Панчо Владигеров. Какво е нещото, което трябва да знаем за него?

Панчо Владигеров е най-известният и признат български композитор по света. Концертът за цигулка е уникален, не само за това, че е първият създаден инструментален концерт в бъл-

гарската музикална история, но и защото е бил изпълняван от Берлинска филхармония, на Залцбургския фестивал, както и в най-големите зали в Европа и САЩ между 1921- 1936.

5. Композиторите и творбите, които оставят най-ярък отпечатък в сърцето Ви?

Естествено особено място заема творчеството и личността на Паганини. Той е любим мой автор, който изпълнявам, записвам и издавам като редактор на цялостното му творчество за цигулка и оркестър.

6. Ако трябва да обясните професията си на малко дете, как ще го направите?

Вълшебник, професия, която изразява емоции и разказва приказки с музика.

7. Вие сте и преподавател. Кое е най-важното, на което искате да научите студентите си?

Да бъдат принципни в делата си и в отношението си към професията. Да уважават посланието на композиторите и очакванията на публиката, верни на изкуството и пътя, по който са избрали да вървят.

8. Вие сте новият артистичен директор на фестивала „Варненско лято“. Какви ще са акцентите тази година?

Два са основните акценти- представяне пред българската пуб-

лика на заглавия от световните фестивали и концертни зали и представяне на млади български дарования и утрешни звезди.

Световни оркестри като Sinfonia Varsovia, Concertgebouw Jazz Orchestra, Wiener KammerOrchester, Russian Chamber Philharmonic St. Petersburg. Сред поканените артисти се открояват имената на цигуларите Бенямин Шмит, Юлиян Рахлин, Огюстен Дюме, пианистите Агриан Йотикер, Бруно Канино, Милена Моллова, виолистите Жерар Косе, Владимир Менделсон, диригентите Георги Димитров, Найген Тодоров, Филип Бернолд, Ромен Лелю, както и младите изпълнители Лиляна Кехайова (чело) и Кристина Милер (пиано).

9. Къде е мястото на класическата музика в днешното общество?

Музиката е емоционалният израз на всяка една епоха и време. Класическата музикална култура има вечно послание. Живеем в епоха, наситена с изключително бурни обществени промени и технологична революция.

Точно сега, когато обществото се захваща от бързината на ежедневието, ролята на изкуството е особено важна, за да не загубим във въртележката себе си и духовността, която ни прави хуманни и ни напомня за смисъла на битието ни.

Ана Пападопулу

Фотограф: Павел Червенков

Драмата или комедията ви привлича повече на сцената?

Добрият театър, бил то грама или комедия. Понякога дори вървят ръка за ръка. Истината е, че като ли е много по-трудно да разсмееш някого, отколкото да го разплачеш.

Песимист или оптимист е Ана Пападопулу?

Често пъти съм била и оптимист, и песимист. Зависи коя е темата. Но генерално - определено оптимист.

Коя е любимата ви роля изиграна досега и тази, за която мечтаете?

Нямам любими роли. Всичко, което ме интересува е добрият екип - режисьор, актьори, текст и всичко останало. Мечтая да работя с хора, които ценя и взаимно се уважаваме.

Отдавна вече Фортисимо Фамилия е част от Вашия творчески път. Дори още повече, вие сте посланик на идеята на маестро Ешкенази. Кога и с какво Ви привлече програмата?

Преди 6 години станах част от програмата Фортисимо на маестро Ешкенази. Това бих казала е едно от най-хубавите неща, които са ми се случвали в моя професионален и личен път. Каузата, с която е обвързана тази програма - популяризирането на класическата музика сред децата и техните родители. Годици наред класическата музика бе нещо непонятно за повечето деца. Благодарение на Фортисимо

ФОРТИСИМО ФАМИЛИЯ И СОФИЙСКАТА ФИЛХАРМОНИЯ представят концерт, посветен на Дж. Гершуин

В следващите редове ви представяме едно специално интервю с актрисата Ана Пападопулу, която ще бъде гост в концерта на 24 март - "Рапсодия в синьо"

мо и Софийска филхармония наг 50 000 деца влязоха в зала България и чуха и усетиха магията на класическата музика. Запознаха се с музикалните инструменти, научиха много и интересни неща за великите композитори, откриха очарованието на оперните произведения. А и не само децата. Но убедена съм и родителите също се озаряват след концертите на маестро Ешкенази. Аз самата научавам много неща и се наслаждавам на възможността да съм на една сцена с великолепните музиканти на Софийска Филхармония.

В какви каузи вярвате?

В каузите в името на доброто. Всяка кауза, която има чиста и благородна цел в полза на духа и здравето на хората и земята.

Винаги сте бляскава на сцената, особено когато сте част от събитията в зала „България“. Това ли е отношението ви и към кралицата на музиките - класиката?

За мен е огромна привилегия да стъпвам на сцената на зала „България“. Заобиколена от такива музиканти и диригенти, за мен е необходимост да изглеждам така добре, както и се чувствам в такъв момент.

Имате ли любим композитор / произведение?

Валс номер 2 на Шостакович и Унгарските танци на Брамс.

Кой е най-прекрасният звук за Вас и около Вас?

Смехът, чистият смях на децата.

Спомняте ли си първата ви среща с класическата музика?

Баба ми и дядо ми много често ни пееха арии от оперети и ни разсмиваха с доброто си настроение. Никога няма да ги забравя...

Скоро предстои концерт с музика на Гершуин, част от Фортисимо Академия, образователните концерти на Софийска филхармония за възрастни. Какво да очакват зрителите от този не толкова обичаен концерт?

Разбира се, отново подбрана и изпълнена по изключителен начин музика. Много интересни факти за живота на Гершуин. Разбира се, най-вече една незабравима вечер с невероятните музиканти на Софийска Филхармония под диригентството на Маестро Ешкенази.

FORTISSIMO АКАДЕМИЯ

софийска филхармония

Основен: Саша Петков | Диригент: Младен Тодоров

90 ГОДИНИ

24 март | 19:00

РАПСОДИЯ В СИНЬО

ПОРТРЕТ НА ДЖ. ГЕРШУИН

Концертен комплекс БЪЛГАРИЯ

Анекдоти от света на музиката

- Представи си, Вчера, като свирех на пиано, нашият съсед хвърли камък и счупи прозореца! – оплаква се Весела.
- Колко глупаво от негова страна – така ще се чува по-ясно!

Родолубецът Пешо толкова се впечатлил от филма за санбернара Бетовен, че кръстил каракачанката си Панчо Владигеров...

Учителка:

- Произведения на Бах?
- Четири сезона.
- Николай да каже!
- Аз не знам, да не съм метеоролог?

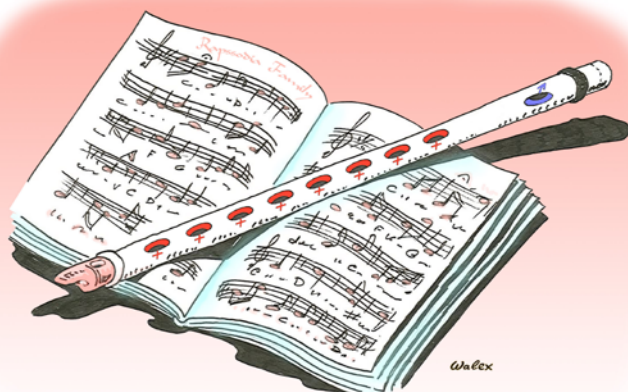
Знаете ли, защо петлите пеят рано сутрин?!

- Защото това е единственият момент, когато могат да говорят. После се събуждат кокошките!

Диригентът пита замислено Виолончелиста:

- От колко време свирите?
- От петгодишен!
- Вече е крайно време да спрете.

Певица пее известна ария: „Ако бях птица...“.
От галерията се чува: А ако имах пушка!

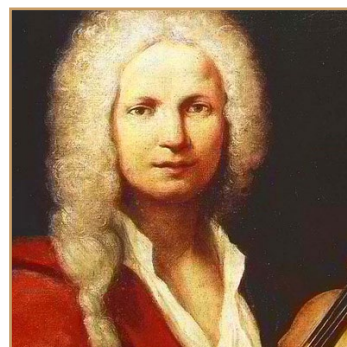

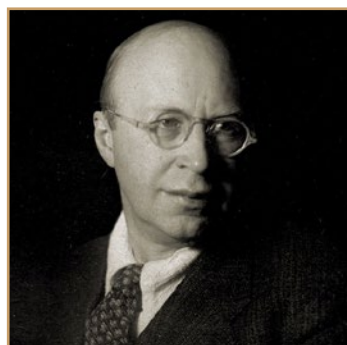
Фредерик Шопен

- 1.03.1810 г. – роден Фредерик Шопен, полски композитор
- 1.03.1926 г. – роден Атанас Бояджиев, български композитор
- 1.03.1947 г. – роден Дора Христова, български диригент
- 1.03.1643 г. – умира Джироламо Фрескобалди, италиански композитор
- 2.03.1824 г. – роден Бедржих Сметана, чешки композитор
- 2.03.1834 г. – роден Лев Иванов, руски балетмайстор
- 2.03.1900 г. – роден Курт Вайл, германски композитор
- 3.03.1970 г. – роден Веско Ешкенази, български цигулар

- 3.03.1706 г. – умира Йохан Пахелбел, германски композитор
- 3.03.1932 г. – умира Ойген д'Албер, германски композитор
- 4.03.1678 г. – роден Антонио Вивалди, италиански композитор и свещеник
- 4.03.1925 г. – роден Пол Мориа, френски композитор и диригент
- 4.03.1961 г. – роден Теодосий Спасов, български музикант
- 4.03.1989 г. – умира Михаил Люцканов, български оперен певец
- 5.03.1933 г. – умира Петко Наумов, български композитор и музикален педагог

Антонио Вивалди

Сергей Прокофиев

- 5.03.1953 г. – умира Сергей Прокофиев, руски композитор
- 6.03.1870 г. – роден Оскар Щраус, австрийски оперетен композитор
- 6.03.1943 г. – роден Александър Бръзицов, български композитор
- 6.03.1967 г. – умира Золтан Кодай, унгарски композитор
- 6.03.1988 г. – умира Константин Илиев, български композитор
- 7.03.1875 г. – роден Морис Равел, френски композитор
- 8.03.1714 г. – роден Карл Филип Емануел Бах, германски композитор
- 8.03.1875 г. – роден Франко Алфано, италиански композитор и пианист

- 8.03.1917 г. – роден Петър Христосков, български музикант и композитор
- 8.03.1929 г. – роден Вудин Даскалов, оперетен певец
- 8.03.1936 г. – роден Вук Неес, белгийски композитор
- 8.03.1869 г. – умира Ектор Берлиоз, френски композитор
- 10.03.1890 г. – роден Андрей Стоянов, български композитор
- 10.03.1900 г. – роден Питър Де Розе, американски композитор
- 10.03.1832 г. – умира Муцио Клементи, британски пианист
- 11.03.1921 г. – роден Астор Пиаццола, аржентински композитор и музикант

Астор Пиаццола

Панчо Владигеров

- 12.03.1979 г. – умира Георги Димитров, български композитор
- 13.03.1899 г. – роден Панчо Владигеров, български композитор
- 14.03.1681 г. – роден Георг Филип Телеман, германски композитор
- 14.03.1804 г. – роден Йохан Щраус, австрийски композитор
- 14.03.1907 г. – роден Христо Обрешков, български цигулар
- 14.03.1918 г. – умира Цезар Кюи, руски композитор
- 14.03.1959 г. – умира Недялка Симеонова, българска цигуларка
- 15.03.1835 г. – роден Едуард Щраус, австрийски композитор

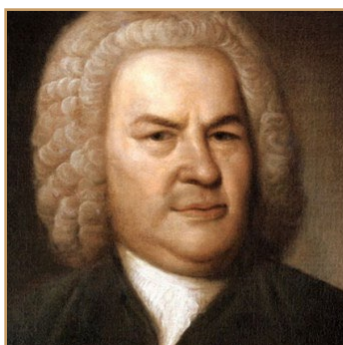
Николай Римски-Корсаков

- 16.03.1736 г. – умира Джовани Батиста Перголези, италиански композитор
- 17.03.1839 г. – роден Йозеф Райнбергер, немски композитор
- 17.03.1945 г. – роден Димитър Кърнолски, български композитор
- 18.03.1844 г. – роден Николай Римски-Корсаков, руски композитор
- 18.03.1957 г. – роден Георги Арnaudов, български композитор
- 18.03.1982 г. – роден Калин Николов, български композитор
- 20.03.1873 г. – роден Сергей Рахманинов, руски композитор и пианист

- 21.03.1685 г. – роден Йохан Себастиан Бах, германски композитор
- 21.03.1839 г. – роден Модест Мусоргски, руски композитор
- 22.03.1927 г. – родена Люба Колчакова, българска балерина
- 22.03.1931 г. – роден Димитър Стойков, български акордеонист и композитор
- 22.03.1948 г. – роден Анджо Лоуи Уебър, британски композитор
- 22.03.1687 г. – умира Жан-Батист Люли, френски бароков композитор
- 22.03.2007 г. – умира Владимир Аврамов, български цигулар

Анджю Лоуи Уебър

Лудвиг Ван Бетховен

- 24.03.1808 г. – родена Мария Малибран, испанска оперна певица, мецосопран
- 24.03.1969 г. – роден Георги Андреев, български композитор
- 25.03.1918 г. – умира Клод Дебюси, френски композитор
- 26.03.1925 г. – роден Пиер Булез, френски композитор и диригент
- 26.03.1827 г. – умира Лудвиг ван Бетховен, немски композитор
- 27.03.1973 г. – умира Боян Икономов, български композитор и диригент

- 28.03.1915 г. – роден Джей Ливингстън, американски композитор
- 28.03.1881 г. – умира Модест Мусоргски, руски композитор
- 28.03.1943 г. – умира Сергей Рахманинов, руски композитор, пианист и диригент
- 29.03.1926 г. – роден Боян Лечеv, български цигулар
- 29.03.1697 г. – умира Николаус Брунс, германски композитор
- 29.03.1937 г. – умира Карол Шимановски, полски композитор

Сергей Рахманинов

Морис Жар

- 29.03.1977 г. – умира Георги Златев-Черкин – български композитор и педагог
- 29.03.2009 г. – умира Морис Жар, френски композитор и диригент
- 30.03.1933 г. – роден Борис Карадимчев, български композитор
- 31.03.1931 г. – роден Иван Стайков, български композитор
- 31.03.1880 г. – умира Хенрик Виенявски, полски композитор

КОНЦЕРТЕН КОМПЛЕКС

КОНЦЕРТИ ПРЕЗ МАРТ 2019 г.

3 неделя 12:30 – 21:00 ч Зала България	Обичам българската музика - музикален марафон <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
3 неделя 10:00 – 16:00 ч Камерна зала	Обичам българската музика - музикален марафон с участието на ученици и студенти от музикалните училища в страната <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
5 вторник Камерна зала	„Епопея на забравените“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
6 сряда 19:00 ч Камерна зала	Концертен цикъл „Епохи“ - Жанета Стегарева - сопран, Ивайло Донков - тенор, Петър Данаилов - баритон, Галина Апостолова - пиано, български художествени песни <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
7 четвъртък 19:00 ч Зала България	Цикъл „Извън петолинието“ Добринка Табакова - The High Line за цигулка, тромпет и оркестър Пенка Кунева - Предателството на технологииите Арам Хачатурян - Сюита из бал. „Гаяне“ Солисти: Лейси Хейс - тромпет, Калина Христова - цигулка Диригент: Беатриче Венеци <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
8 петък 19:00 ч Зала България	Кварто кuartет - Хубава мома, Нели Андреева - вокал, Недялко Недялков - кавал, Николай Пеев <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
9 събота 11:00 ч Камерна зала	Детският филхармоничен хор с диригент Славил Димитров представя мюзикъла „Червената шапчица“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
10 неделя 11:00 ч Камерна зала	Детският филхармоничен хор с диригент Славил Димитров представя мюзикъла „Червената шапчица“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>

10 неделя 19:00 ч Зала България	Цикъл „Филхармоници и приятели“ Клер Бразо - обой Валентин Методиев - обой Максим Ешкенази - диригент Бенджамин Бритън - Симпъл симфони Бохуслав Мартину - Концерт за обой и оркестър Едвард Григ - Сюита „Холберг“ Жан Франсе - „Цветният часовник“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
11 понеделник 19:00 ч Камерна зала	Музиката на Европа – Косово Аделина Палоя - сопран Луле Елези - пиано Творби от Рауф Доми Крешник Аличкай, Арни Мула, Ческ Задея <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
12 вторник Камерна зала	Камерни шедьоври от Панчо Владигеров Цикъл „Софийски виртуози“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
13 сряда 19:00 ч Зала България	Симфониета „София“ и Национален филхармоничен хор Йозеф Хайдн - Нелсън меса Мария Цветкова-Маджарова - сопран Снежина Куманова - мецосопран Ивайло Донков - тенор Емил Даков - бас <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
14 четвъртък 19:00 ч Зала България	Цикъл „Големите симфонии“ II Роберт Шуман - Концерт за пиано и оркестър Емил Табаков - Симфония №10 /световна премиера/ Солист: Евгени Божанов - пиано Диригент: Емил Табаков <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
15 петък 19:30 ч Зала България	Концерт на СО на БНР Солист: Кристоф Барати - цигулка Диригент: Марк Кадин В програмата: Берлиоз - Ракоци марш Макс Брух - Концерт за цигулка и оркестър Ференц Лист - Празнични звуци Бела Барток - Сюита „Чудният мандарин“

17 неделя 19:00 ч Зала България	Концерт на Оркестър Генезис с диригент Йордан Камджалов
18 понеделник 19:00 ч Камерна зала	„Музиката на Европа“ - Турция Истанбулски флейтов ансамбъл <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
20 сряда 19:30 ч Зала България	Концерт на Детския радиохор
20 сряда 19:00 ч Камерна зала	„Кралете на вальса“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
21 четвъртък 19:00 ч Зала България	Цикъл „Българска и световна класика“ ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ 120 години от рождението на композитора Концерт за цигулка и оркестър №1 Еврейска поема Дивертименто за голям симфоничен оркестър Диригент: ГЕОРГИ ДИМИТРОВ Солист: МАРИО ХОСЕН, цигулка <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
24 неделя 19:00 ч Зала България	Фортисимо Фамилия - „Рансодия в синьо“ Портрет на Дж. Гершуин Диригент: Максим Ешкенази Със специалното участие на: Валентин Ганев и Ана Пападопулу <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
25 понеделник 19:00 ч Камерна зала	„Музиката на Европа“ - Молдова/ Грузия Вокален ансамбъл „Славяни“ с диригент Славил Димитров Творби от: Снежана Пислари, Влад Бурлеа, Владимир Чолак и др. <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
26 вторник 19:00 ч Камерна зала	Камерен ансамбъл „Силуети“ <i>Продукция на Софийската филхармония</i>

28 четвъртък 19:00 ч Зала България	Цикъл „Човешкият глас“ Джорджи Червело – Концерт за виолончело и оркестър /световна премиера/ Джакомо Пучини – Меса ди Глория Диригент: MARTIN ПАНТЕЛЕЕВ Солисти: РОМЕН ГАРИУ Виолончело Михаил Михайлов - тенор Пламен Бейков - бас С участието на Национален филхармоничен хор „Светослав Обретенов“ с диригент Славил Димитров <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
29 петък 19:00 ч Камерна зала	Сонатно дуо Веселин Димитров - цигулка Нона Кринчева – пиано В програмата: Моцарт, Бетовен и Брамс <i>Продукция на Софийската филхармония</i>
30 събота 19:00 ч Зала България	Концерт на тенора Ивайло Гюров
31 неделя 19:00 ч Зала България	Кварто квартет и Люгмил Ангелов <i>Продукция на Софийската филхармония</i>

**Софийската филхармония си
запазва правото на
промени в програмата**

**РОМЕН
ГАРИУ**

ВИОЛОНЧЕЛО

**МАРТИН
ПАНТЕЛЕЕВ**

ДИРИГЕНТ

С участието на

МИХАИЛ МИХАЙЛОВ тенор

ПЛАМЕН БЕЙКОВ бас

Национален филхармоничен хор

„Светослав Обретенов“

с диригент **Славил Димитров**

В програмата

Джорджи Червело “Sfera d’Ametista”, Концерт за виолончело и оркестър
/СВЕТОВНА ПРЕМИЕРА/

Джакомо Пучини Меса ди Глория

Билети на касата на концертен комплекс **БЪЛГАРИЯ**, ticketsbg.com, eapay.bg и **eventim** www.sofiaphilharmonic.com